

Aftenskolernes Samråd i København

Folkeoplysningsudvalget
Fritid og Idræt
Nyropsgade 1, 3.
1620 København V

7. april 2009

Hermed fremsendes rapporten **Strategiproces på aftenskoleområdet**.

Kommissoriet for projektet stillede to centrale spørgsmål:

- Folkeoplysnings rolle fremover og
- Aftenskolernes udviklingsmuligheder

Ad Folkeoplysningsudvalgets fremtidige rolle

Omkring forventningerne til Folkeoplysningsudvalget lyder der en entydig anbefaling af, at udvalget bevares i sin nuværende form. Udvalget ses som et afgørende og unikt kontaktpunkt mellem brugerne og det politiske niveau. Men forventningen er samtidig, at udvalget får en mere aktiv rolle, som forum for idéudvikling i sammenspillet mellem udvalgets brugerrepræsentationer, forvaltning og politikere.

Som mulig løftestang peger Samrådet derfor konkret på:

- en mere åben dagsordenform, der inviterer til dialog udover i de givne forretningsmæssige sager, f.eks. med spørgetid
- at udvalget i højere grad selv kan iværksætte initiativer under de gældende udviklingsbevillinger
- at udvalget får en øget beslutningskompetence og tilhørende bevillingsmuligheder
- at udvalget involveres som fast høringspartner i den tidligst mulige del af planlægningsfasen ved renovering eller nyopførelse af fritidsanlæg samt
- at Folkeoplysningsudvalget får en strategisk placering i forbindelse med formuleringen af kommunens fritids- og kulturpolitik f.eks. som høringspart.

Ad aftenskolernes udviklingsmuligheder

Spørgsmålet om aftenskolernes udvikling må samtidig ses i lyset af aftenskolernes betydning for kommunen og kommunens borgere.

Aftenskolerne frekventeres af ganske mange unge og voksne borgere og har en stor betydning for den enkelte som et kvalificeret fritidstilbud, med sine muligheder for samtale, personlig udvikling og faglig opkvalificering og for den sags skyld brobygning til uddannelsessystemet. Herudover peges tillige på betydningen for den forebyggende folkesundhed med den meget store andel af motionsprægede fag.

Spareloven i 2002 og de efterfølgende, gentagne rammereduktioner på aftenskoleområdet har sat deltagerbetalingen under stærkt pres. Noget har kunne indhentes gennem rationaliseringer i kursusadministrationen, hvilket bl.a. har ført til alvorlige personalereduktioner inden for kursusadministrationerne. Et forhold som i sig selv har bragt skolerne i en defensiv situation i forhold til mulighederne for at skabe pædagogisk og faglig udvikling.

v/Torben Schipper, Rytmask Center København
Vesterbrogade 107 E, 1620 København V
tlf. 28100455, info@samraadetkbh.dk

Aftenskolernes Samråd i København

Imidlertid har det ikke kunne undgås, at kursuspriserne er steget uforholdsmæssigt meget målt i forhold til den almindelige løn- og prisudvikling i samfundet, hvilket beklageligvis har ført til et elevfrafald, som har ramt de mest betalingsvage samfundsgrupper.

På spørgsmålet om skolernes udviklingsmuligheder, og dermed også spørgsmålet om, hvordan skolerne kan blive et større aktiv for kommunen, peger besvarelsene ikke overraskende på økonomien.

Revisionen af Folkeoplysningsloven i 2002, populært benævnt Spareloven, har sat grænser for, hvor meget kommunen må give i løntilskud. Men som idékatalog, peger undersøgelsen på andre indsatsmuligheder for kommunen, som ville kunne afbøde den uheldige udvikling i kursuspriserne:

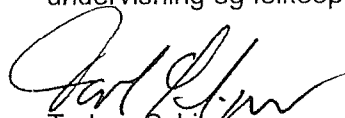
- øget lokaletilskud til særligt udsyrede lokaler
- tilskud til pædagogiske aktiviteter i forlængelse af undervisningen
- tilskud til administration

Herudover afdækker undersøgelsen et udbredt ønske om, at der bliver skabt mere synlighed omkring aftenskoleudbuddet, hvilket også ses som en mulighed for kommunen, at få eksponeret et vigtigt tilbud til sine borgere.

I den sammenhæng noterer Samrådet sig kommunens initiativ med placeringen af fællesportalen: "aftenskole.nu" under Fritid og Idræts hjemmeside. En udviklingsmulighed kunne være, at placeringen på kommunens hjemmeside gøres mere dynamisk med omtale af kommende debatarrangementer og lign. af almen interesse for borgerne. Men andre initiativer bør overvejes, f.eks. med en lanceringskampagne i august omkring "aftenskole.nu", således som det blev gennemført i henholdsvis Ålborg og Odense med reklamer i lokal-TV, busreklamer m.v.

Endelig anbefaler undersøgelsen, at aftenskolerne indtænkes som et aktiv i kommunens fritids- og kulturpolitik, og fastholdes som et prioriteret indsatsområde, med sit potentiale for livslang læring, folkesundhed, sammenhængskraft og livskvalitet.

Afslutningsvis vil Samrådet benytte lejligheden til at gentage ideen om, at der skabes et folkeoplysningens hus, som kunne blive en væsentlig dynamo og omdrejningspunkt for skolernes foredrag og debatskabende aktiviteter - i et tværgående samarbejde mellem skolerne og i andre partnerskaber med bl.a. kommunens mange initiativer omkring borgerinddragelse. Huset vil samtidig kunne fungere som fysisk ramme for administrationsfællesskaber blandt de mange, små og mindre aftenskoler og andre foreninger for den sags skyld, og i det hele taget blive en kraftig eksponent for den folkeoplysende voksenundervisning og folkeoplysningen i det hele taget.

Torben Schipper
formand

Strategiproces på aftenskoleområdet

Aftenskolernes Samråd
April 2009

Indledning

På folkeoplysningsudvalgets seminar i 2008 blev spørgsmålet om folkeoplysningsudvalgets beståen efter kommunevalget i 2009 rejst.

I oktober 2008 ansøgte idrætsforeningernes repræsentanter i udvalget udviklingsmidler til et projekt – Idrættens Debatforum.

Projektets formål var i en større kreds af idrætsforeningerne at diskutere følgende punkter:

- *at tilvejebringe en skriftlig opsamling på, hvordan foreningerne mener, de støttes og udvikles bedst*
- *at udarbejde mål og strategi for foreningsområdet i Københavns Kommune*
- *at komme med konkrete forslag til folkeoplysningsudvalgets rolle fremover*
- *at komme med konkrete forslag til støtteordninger, der understøtter foreningslivets aktiviteter og udvikling*

Materialet videregives til folkeoplysningsudvalgets medlemmer med henblik på at sikre en kvalificeret debat og beslutning omkring folkeoplysningsudvalgets fremtid samt forslag til initiativer på området.

Ved mødet stod det klart, at det samlede udvalg ikke kunne støtte, at kun idrætten skulle arbejde med spørgsmålene. Folkeoplysningsudvalgets fremtid kunne ikke debatteres seriøst på baggrund af et oplæg alene fra idrætsforeningerne.

Det blev derfor besluttet, at repræsentanterne fra hvert af de 4 områder. Idrætsforeningerne, spejderne, kulturföreningerne og aftenskolerne hver for sig skulle udarbejde oplæg til ovenstående punkter.

Det var op til de enkelte områder selv at beslutte form og proces, herunder om der skulle inddrages ekstern konsulentbistand.

På aftenskoleområdet har projektet være forankret i Aftenskolernes Samråd.

Processen

Aftenskolernes Samråd valgte at inddrage konsulentfirmaet Connector i dele af processen. Processen blev inddelt i 4 faser: Spørgeskemaundersøgelse, konsulentrapport, workshop og rapport.

På grundlag af spørgsmål udarbejdet af Samrådet i dialog med konsulenten blev der iværksat en spørgeskemaundersøgelse elektronisk udsendt til samtlige aftenskoler. Ca. 45% af aftenskolerne besvarede spørgsmålene, hvilket betragtes som tilfredsstillende i forhold til andre undersøgelser.

Konsulenterne leverede en sammenskrivning af alle svarene og kommentarer. Denne dannede så igen baggrund for en workshop om emnerne. Indbudte til workshoppen var sammensat således at de repræsenterede store og små skoler, specialskoler og generelle aftenskoler.

Spørgeskemaundersøgelsen og workshoppens resultater rapporteres hermed til Folkeoplysningsudvalget.

Jørgen Jørgensen
Projektleder

Besvarelsenerne

Generelt om Folkeoplysningsudvalgets arbejde

95% af alle svarede, at de ved at der findes et folkeoplysningsudvalg.

85% var tilfredse med den måde udvalget arbejdede på. *)

53% procent svarede at de læste referater fra udvalgsmøder. Flere svarede, at de ikke ved, hvor de kan se referaterne.

63% svarede ja til, at de ved, hvordan de kommer i kontakt med deres repræsentanter.

Vi spurgte, om der er emner, den enkelte skole ønskede at repræsentanterne tog op i udvalget, og om idéer til, hvordan udvalget og repræsentanterne bedre kan støtte skolen i dagligdagen med udvikling af skolen. De mange kommentarer behandles sammen med en række andre forslag nedenfor.

75% af alle skolerne svarede, at det har stor betydning, at opgaverne som i dag løses af folkeoplysningsudvalget fortsat løses i en udvalg med både politisk repræsentation og repræsentation fra aftenskolerne.

Lokaler

58% af svarerne have i større eller mindre omfang egne / lejede lokaler.

65% modtager lokaletilskud til særligt udstyrede lokaler, heraf angiver 75%, at lokaletilskuddet ikke dækker udgifterne.

68% bruger offentlige lokaler i større eller mindre omfang.

65% af brugerne er utilfredse med lokaletildelingene. Rigtig mange kommenterer den lange sagsbehandlingstid for tildeling. Ofte er skolernes programmer i trykken før tildelingene udmeldes.

60% af brugerne er utilfredse med de offentlige lokalers standard. Svarene går altovervejende på dårlig standard. Det er rengøringsforhold, nedslidte skoler, kolde gymnastiksale, manglende hjælp ved problemer på nøglekortskoler. En typisk kommentar: "Gymnastiksalen er kold og gulvet snavset, omklædningsrummet er ret ulækkert, og toiletterne er endnu værre."

Vi spurgte også om, hvad der kunne forbedres i forbindelse med tildeling og brug af lokalerne. Kommentarerne går også her meget på den lange svartid. Nogle efterlyser også mere fleksible måder at booke på. En del efterlyser mere egnede lokale til specielle aktiviteter som f.eks. vævning og orkesterspil.

**) 2 aftenskoler var utilfredse med de gældende tilskudsregler, 1 med behandlingen af deres ansøgning, 1 med behandlingen af en klagesag og 4 manglede information om mulighederne for at få tilskud.*

Skolerne selv

Vi stillede herefter en række spørgsmål til skolerne for at kunne tegne nogle profiler af typiske skoler. Skolerne er enormt forskellige, mest med hensyn til størrelse og dermed forskellige muligheder. Tallene herunder skal tages med forbehold, idet de skoler, der ikke svarede, typisk er meget små skoler.

Kun 13 af skolerne har fuldtidsansatte ledere; svarende til skønsmæssigt 14% af det samlede antal skoler i kommune. Og kun 10, eller 11%, har administrativt personale ud over lederen. 8 skoler, eller 9%, har mere end 1 kontoransat.

45% af skolerne har eget kontor.

63% bruger edb i deres administration. 90% har en hjemmeside og 53% giver mulighed for online tilmelding og betaling af kursusgebyr.

Markedsføring

68% har et egentligt trykt program, 88% bruger hjemmeside, 35% indrykker annoncer og 53 % bruger flyers.

Derudover er der rigtig mange, der sender mails til nuværende og tidligere deltagere. Mindre, lokale skoler bruger også opslag i butikker, biblioteker og kulturhuse.

På spørgsmålet om der er forslag til andre muligheder, svarer rigtig mange, at de ønsker sig en fælles markedsføring for alle aftenskoler. Enten kunne det være en fælles portal, Et fælles opslagsværk, eller formidling af alle skolernes tilbud på kommunens hjemmeside – en synliggørelse af byens "herlighedsværdi".

Udfordringer

- Næsten alle nævner kursusprisernes himmelflugt på grund af de reducerede tilskud.
- En del nævner behovet for egnede lokaler.
- Andre siger, at det er svært at få økonomien til at hænge sammen. Derfor er der ikke ressourcer til pædagogisk udvikling og nytænkning.
- Også problemer med lærerrekruttering er et typisk svar.

Workshoppen

Workshoppen søgte at samle svarene på spørgeskemaet sammen og besvare de stillede spørgsmål. Den kom også i praksis til at handle om, hvordan aftenskolernes image – også overfor politikerne – kunne styrkes. Der var også en del diskussion om, hvordan folkeoplysningsudvalgets rolle kunne styrkes.

Skrækscenariet for deltagerne var, at hovedområderne, som i dag er repræsenteret i Folkeoplysningsudvalget, blev splittet op i en række underudvalg, som hver for sig ville blive ganske usynlige.

KONKLUSION

Folkeoplysningsudvalget

Der var stor enighed om, at folkeoplysningsudvalget i sin nuværende form skal bevares. Det er den simpleste form til at fastholde kontakten mellem det politiske niveau og brugerne. "Politikerne skal kun være et sted."

Samtidig var konklusionen også, at der skulle arbejdes for, at udvalget kunne have flere opgaver i planlægningen af kommunens fritidsliv f.eks. i forbindelse med bydelsudviklingssager, så man kunne undgå den karakter af "sagsbehandlingsudvalg", det til dels har nu.

Folkeoplysningsudvalget skal være stedet, hvor visionerne skabes.

Mål og strategi

Målet og strategien for det fremtidige arbejde på aftenskoleområdet er at synliggøre den store rolle, aftenskolerne spiller i byen.

Der var i 2007 ca. 175.000 kursister og foredragsdeltagere i aftenskoleundervisningen i kommunen.

Aftenskolerne medvirker i meget høj grad til at opretholde borgernes sundhed. Over 40% af undervisningsaktiviteten er bevægelsesfag.

Aftenskolerne leverer viden til københavnere, hvad enten det er fremmedsprog eller indføring i praktiske fag.

Aftenskolerne er kulturbærere og bringer folk sammen på tværs af alle befolkningsgrupper. Vi leverer samtale og samvær.

Det er et godt liv at gå på aftenskole.

Vi skal arbejde på, at aftenskolerne i højere grad bliver et aktiv i kommunens fritids- og kulturpolitik, herunder indtænkes som potentielle medspillere i udviklingen af nye byområder og anlæg.

Samrådet skal arbejde for, i samarbejde med forvaltningen, at alle aftenskolerne bliver mere fortrolig med, hvordan de kan få kontakt med områdets repræsentanter i Folkeoplysningsudvalget.

Forslag, til støtteordninger, der understøtter aftenskolernes aktiviteter og videre udvikling

Man kommer ikke uden om de mange kommentarer fra brugerne om den dårlige økonomi. Eftersom loven ikke tillader et højere løntilskud, må der arbejdes på bedre lokaletilskud og på tilskud til pædagogisk udvikling.

Dernæst skal der arbejdes på at forkorte lokaletildelingstiden

De kommunale lokaler, som bruges af aftenskolerne, må have et kvalitetsløft. Deltagerne betaler ganske meget for undervisningen og vil ikke mere finde sig i lokalernes meget dårlige forfatning.

Bilag 1

Spørgeskemaundersøgelse. Spørgsmål, svar og kommentarer.

Folkeoplysningsudvalget

Spørgsmål 1: Ved du, at der findes et folkeoplysningsudvalg?

Ja	Nej
38	2
95 %	5 %

Spørgsmål 2: Er du tilfreds med den måde, folkeoplysningsudvalget arbejder på?

Ja	Nej
34	6
85 %	15 %

Hvis du svarer nej, bedes du venligst krydse af, hvad du er utilfreds med:

De gældende tilskudsregler	2
Behandlingen af vores ansøgning	1
Behandlingen af en klagesag	1
Information og rådgivning om mulighederne for at få tilskud	4

Andet, skriv hvad:

- Vi kender ikke folkeoplysningsudvalget, og vi kan derfor ikke svare på spørgsmålet
- Der mangler mere dialog med aftenskolerne

Spørgsmål 3: Læser du referater fra udvalgmøderne?

Ja	Nej
21	19
53 %	48 %

Spørgsmål 4: Ved du, hvordan du kommer i kontakt med dine repræsentanter i udvalget, når du har haft brug for det?

Ja	Nej
25	15
63 %	38 %

Spørgsmål 5: Er der emner, du gerne så, at dine repræsentanter tog op i udvalget?

- Specielt vedr. projekter: Opfølgning og evaluering, hvad skete der undervejs og hvordan klarer gruppen/ foreningen/ aftenskolen sig ,når projektet er slut, kan resultaterne fastholdes?
- Prioriteringen i lokaletildelingen. I vores forening mener vi f.eks. at PEA berettigede bør stå foran unge i alderen 19-25 år, når der tildeles lokaler.
- Jeg læser ikke referaterne fra udvalgmøderne fordi jeg ikke får dem. Hvordan kan jeg få dem fremover?
- Jeg føler mig godt repræsenteret og kan ikke umiddelbart komme i tanker om emner, der skal tages op.
- Jeg følger kun sporadisk med i hvad udvalget foretager sig og vores aftenskole har kun et hold og har ikke mange problemer
- Jeg er suppleant, så jeg er bekendt med arbejdet.
- Bedre offentlige lokalefaciliteter
- parkeringsafgifter i forbindelse med undervisningen, da det gør det væsentligt dyrere at gå til dans for visse af eleverne i Lyrskovgade 2
- færre regler og mere fleksibel administration
- At man i højere grad diskuterer specialskolernes vilkår
- Der bør oprettes et digitalt brugerpanel så alle hele tiden kan komme forslag og ideer.
- pea tilskud:at de studerende, der går på en SU-berettiget uddannelse og mangler klip eller har fravalgt klip, bliver betragtet som 'ikke modtager SU. De er med de nuværende regler derfor ikke berettiget til pea tilskud, men tager de studielån er de!!
- debatpuljen udnyttes den optimalt eller bruges den til noget, fordi der er penge givet
- debat/løntilskud: at løntilskuddet automatisk reduceres med de 10 % der fratages til debat-skabende midler. Men samme 10 % har foreninger ikke mulighed for via regnskabet at få ind i næste års løntilskudspuljen igen. Og derved reduceres alle foreningers løntilskud automatisk med 10 % fra år til år (andet end de selv er opmærksom på at afholde 10 % ekstra for af lønudgifterne for at bevare samme tilskud).
- Mulighed for fornyelse af folkeoplysningsloven. Alle steder taler man om fleksibilitet. I folkeoplysningsloven taler man om kurser med de samme mennesker på samme tid og sted.
- Folks hverdag er blevet anderledes: de mange, der eksempelvis har delebørn har rigtig svært ved at indgå i ovenstående sammenhænge

- at ansøgning om tilskud ikke bliver læst direkte af folkeoplysningsudvalget
- at tilskudsreglerne altid synes at basere sig (på trods af mulighed for ansøgning) på regnskab 2 år tilbage, og dermed kan være ret forskelligt fra sidste års regnskab og timeforbrug
- problematikken omkring tilskud til de nye/nyere foreninger: at man principielt tilskuds-mæssigt som ny forening skal slå max timer op i startåret, fordi næste års tilskud baserer sig på opstarten, det vil sige før man overhovedet kender interessen for undervisningen/produktet.

Spørgsmål 6: Har du idéer til, hvordan udvalget og dine repræsentanter bedre kan støtte skolen i dagligdagen og med udvikling af skolen?

- Jeg mener, der skal arbejdes på at forbedre faciliteter på kultur- og fritidsområdet, både som metropol København og på det lokale bydelsområde, København burde være førende som landets hovedstad
- Jeg ville ønske jeg havde mulighed for at kunne finde alternative lokaler til vores undervisning i international folkedans. De skal nemlig være med trægulve
- Er meget tilfreds med tingenes tilstand. Det er en balanceakt i en tid, hvor der skæres ned på meget i det offentlige, og set i lyset heraf, er jeg tilfreds
- Det stadig ret nye Samråd er en rigtig god mulighed for koordinering, oprettelse af netværker m.m. til støtte og gavn i forhold til de overordnede emner indenfor Folkeoplysningen og derfor også til gavn for den enkelte skoles udvikling, når de bare tager imod tilbuddet om at være en del af Samrådet.
- Sikre bedre tilskud til egne lokaler
- støtte til emner og færre krav til antal deltagere og registreringsformularer
- Besøge skolerne - få en fornemmelse af hvad en dagligdag på skolen indebærer
- Som tidligere sagt være bedre i kontakt med aftenskolerne digitalt.
- Kigge på folkeoplysningslovens begrænsninger i forhold til fleksibilitet overfor den dagligdag kurserne finder sted i.

Spørgsmål 7: Hvilken betydning har det for dig, at opgaverne, som i dag løses af folkeoplysningsudvalget, fortsat løses i et udvalg med både politisk repræsentation og repræsentation fra aftenskolerne?

	Antal	%
Stor betydning	20	50
Nogen betydning	10	25
Ingen betydning	3	8
Ved ikke	7	18

- Jeg sidder i folkeoplysningsudvalget, i min anden periode, og mener fortsat, at her skabes de bedste muligheder for formidling af ideer i det direkte samarbejde mellem borgere og politikere
- har ikke sat mig ind i forskellen på, om det er politisk, eller om det ikke er politisk
- Hvis beslutninger stadig skal ligge på politisk niveau, er det meget vigtigt at de er i tæt dialog med aftenskolerepræsentanterne.
- Alternativer fremgår ikke! Hvis politikere og aftenskolerne repræsenterer to fløje, hvordan besluttes?
- Politikerne er ansvarlige for brug af offentlige midler, repræsentanter for aftenskolerne sikrer, at "det virkelige liv" kommer til politikernes kendskab.
- Det er p.t. den nærmeste "vej" mellem aftenskolerne og det politiske niveau.
- Vi er måske lidt atypiske da vi kun består af et hold.
- Har ikke studeret repræsentanternes indsats i udvalget.
- Det er helt unikt for - og af afgørende betydning for folkeoplysningen, at udvalget sikrer en direkte dialog mellem aktørerne og det politiske niveau.
- Det er det eneste forum hvor vi har den direkte kontakt
- Det er godt med udøvende og nogle med påvirkende muligheder
- Uden kontakt til politikere og med brugerrepræsentanter bliver skolerne usynlige og mister kommunal bevågenhed.
- Det er vigtigt at aftenskolerne har en direkte kontakt til politikere og kan fremføre de positive tilbud som skolerne giver borgere i København.

Spørgsmål 8: Hvis folkeoplysningsudvalget bliver nedlagt, hvordan kunne du så forestille dig, at opgaverne som i dag varetages af folkeoplysningsudvalget, kan løses fremover?

	Antal	%
Aftenskolernes samråd udarbejder indstilling til tilskudsregler og lokalefordelingsregler til behandling i Kultur- og Fritidsudvalget. Forvaltningen behandler ansøgninger og fordeler lokaler.	13	33
Aftenskolernes Samråd udarbejder indstilling til tilskudsregler og lokalefordelingsregler til behandling i Kultur- og Fritidsudvalget. Administration af ansøgninger og lokalefordeling varetages af et fælles sekretariat under Aftenskolernes samråd med kommunalt tilskud.	7	18
Arbejdet med regler og administration af området varetages af et Aftenskoleudvalg med repræsentation af politikere og aftenskolerepræsentanter.	20	50

- Det vigtigste er, at der er et forum med repræsentation fra politisk hold
- Kan ikke lige gennemskue hvad der ville være bedst
- Jeg kan dårligt forestille mig andre løsninger. Hvis udvalget alligevel nedlægges må det ikke ske uden en tilsvarende løsning for det afgrænsede aftenskoleområde.
- De to første løsninger kommer lidt umotiveret - trold af æske :-) - denne dagsorden fremgik ikke af undersøgelsen til en start...
- Ingen af ovenstående lyder oplagte - men det måske mest fordi spørgsmålet kommer fra samme Samråd! Den første ville det ikke kræve at alle foreninger automatisk føler det nødvendigt i at være med i et det nye samråd eller ?

Lokaler

Spørgsmål 9: Har skolen egne/lejede lokaler

Ja	Nej
23	17
58 %	43 %

Spørgsmål 10: Hvis skolen har egne/lejede lokaler, dækker lokaletilskuddet så udgiften?

Ja	Nej
6	17
26 %	74 %

Spørgsmål 11: Bruger skolen offentlige lokaler?

Ja	Nej
27	13
68 %	33 %

Spørgsmål 12: Er du tilfreds med tildelingen af offentlige lokaler (fx størrelse, geografi, tidsrum)

Ja	Nej
26	14
65 %	35 %

Hvis nej, hvad er du utilfreds med?

- Har lokale på en skole, specielt omklædningsforhold meget primitive, det kan være svært at få nye medlemmer under de vilkår, de unge ældre er bedre vant, savner også gode muligheder for social kontakt
- at København lukker lokaler, når Københavns Kommune er så hårdt brug for gode, velfungerende, veludrustede (nye tiltag)
- Vores weekend undervisning begrænses da ikke mange skoler har weekendåbent. Ballerup/Herlev får vi oftest det vi har brug for, men København kunne vi godt bruge flere lokaler - oftest faglokaler.
- Utilfreds med at unge i alderen 19-25 år har højere prioritet end andre voksne.
- Selvom jeg har booket lokaler kan det ske at lokalerne ind imellem skal bruges af kommunen og så er vi nødt til at forlænge sæsonen tilsvarende. Men det er umuligt at booke lokaler midt i sæsonen.
- Som væveskole har vi behov for mere plads, end vi har. Pladsproblemet virker meget begrænsende for vore aktiviteter.
- Vi mangler muligheder for bevægelokaler til særlige handicapgrupper, og nok generelt handicapvenlige lokaler.
- 1) Aftenskolerne er utroligt dårligt prioriteret 2) tidsforløbet fra bestilling til svar (fra kommunen) umuliggøre en seriøs programlægning 3) lokalekvaliteten og i praksis tilfældig lokalefordeling umuliggør seriøs pædagogisk virksomhed
- Manglende lokaler til vandaktiviteter
- Selve lokalerne er gode nok, men desværre har vi ikke mulighed for at optage alle på venteliste, lidt mere tid

Spørgsmål 13: Er du tilfreds med tildelingsproceduren?

Ja	Nej
29	11
73 %	28 %

Hvis nej, hvad er du utilfreds med?

- lille skole, bestyrelsen er frivillige og derfor gratis. Men vi bliver brugt og forbrugt som lønslaver, servicesamfund, men vi skal selv klare ærterne, alt er efterhånden online, - og det er ikke nemt, når man ikke er trænet i dette fra ung- og det hjælper ikke med truende argumenter om landsens ulykker, hvis vi kommer for sent med ansøgninger osv. Hjælp, hjælp - og tak for alle de gange, jeg fik hjælp.
- både ja og nej - mest naturligt, når det falder ud til min fordel
- Det er ALT for lang en proces fra ansøgningsfristen den 1. februar til vi rent faktisk får svar på vores ansøgninger. Der er vores katalog for længst planlagt.
- Det er svært at booke lokaler mere end et år frem i tiden sådan som vi skal nu.

- For så vidt, jeg kender dem - en anden i denne aftenskoles bestyrelse tager sig af lokaler.
- Har skolen et "dårligt" år, er det svært at få indhentet timerne igen senere.
- Tidsfristen: Det er meget tidligt i forhold til reel planlægning af undervisningen.
- Jf. forrige svar er kommunens tidsprocedure helt ude af trit med aftenskolernes behov for kursusplanlægning og programudsendelse.
- Manglende klarhed over hvordan man kan blive berettiget til særlige typer lokaler.
- Det har været et turbulent år for os, hvor vi er dikteret lokaler uden at vi er blevet taget med på råd.
- For længe mellem bestilling og tildeling.
- Det er dog svært at lave langtidspanlægning for et år af gangen . Så det føles ' til låns' i et år.

Spørgsmål 14: Er du tilfreds med de offentlige lokalers standard (fx undervisningsfaciliteter, rengøring, møbler, adgangsforhold, lys/varme)?

Ja	Nej
11	16
41 %	59 %

Hvis nej, hvad er du utilfreds med?

- gymnastiksalen er kold og gulvet er snavset, omklædningsrummet er ret ulækkert, og toiletterne er endnu værre. Man skal ikke altid spare rengøringsfolkene væk, når der skal spares.
- De offentlige lokale i kommunen er meget slidte og trænger hårdt til en "ansigtsløftning" især inden for motionsområdet.
- Når vi støder på problemer med f.eks. varme, for små møbler i lokalet eller adgangsforhold, er det ikke altid nemt og få hurtig hjælp på de skoler med elektronisk låsekort.
- Både/og. Der er stor forskel fra sted til sted, men generelt kan lokalerne godt trænge til en kærlig hånd.
- Vi har lokaler i Grøndalscentret, København, hvor lysforhold og udluftning er under al kritik.
- Alt skal rykkes frem og tilbage hver dag samt uegnede møbler til voksne.
- Vi har et godt forhold til skolens vagt og pedel, så hvis der er problemer får vi dem løst hurtigt
- Skolen er nedslidt, rengøring mangelfuld og der er i vintertiden koldt i gymnastiksalen (Brønshøj Skole)
- De rimelige lokalefaciliteter i kultur- og medborgerhuse er aftenskolerne blevet afskåret fra. Folkeskolelokaler er gennemgående ikke indrettet til voksne og mangler tidssvarende AV-udstyr samt et minimum af depotfaciliteter for aftenskolerne.
- Belysningen i de store lokaler er ikke god. En tidligere skole synes vi ikke at være ret velkommen.

- Manglende rengøring og faciliteter, nuværende størrelse.
- Problemer med aflysninger pga. skolers personaleproblemer (manglende vikardækning ved pedelsygdøm)
- Dårlig rengøring, generelt dårlig vedligeholdelsesstandard.
- På skolerne er der ofte meget beskidt i lokalerne, når vores brugere kommer om aftenen.
- Vi er i et kulturhus. Det er fint.

Spørgsmål 15: Hvad synes du kunne gøres bedre i forbindelse med tildelingen og brugen af offentlige lokaler?

- Det er ofte for svært at kommunikere med de ansatte i kommunen, svært at komme igennem pr. telefon til folk, som beskyttes af telefonomstilling og sekretærer, det forbruger tid og kræfter og bliver et irritationsmoment.
- jeg har ingen forslag, men evt. på hvor mange som har glæde af det pågældende lokale i primetime
- Behandlingstiden af ansøgninger kunne være hurtigere, så man vidste hvad der var tilbage af lokaler. Men pga. vores efterårskatalog, som er i trykken sidst i juni ved vi ikke engang med sikkerhed selv hvad vi har fået og ikke fået. Får oftest først svar efter sommerferien.
- Det ville være dejligt, hvis forvaltningen aktivt støttede op omkring tildeling, f.eks ved alternativer til de lokaler vi nu anvender.
- Der kan måske tages hensyn til den enkelte aftenskoles specielle aktiviteter. I vort tilfælde er der et behov for faste lokaler med en del plads. man kunne måske fra kommunens side samle aftenskoler med kreative fag (f.eks. husflidsorganisationer) i ét hus, hvor man så kunne dele faciliteterne og opnå at kunne skabe et kreativt miljø.
- Havde lidt problemer med den nye bookingordning, men har fået løst dette.
- Det fungerer fint.
- Lokalernes standard kunne forbedres.
- Man kunne i fællesskab udvikle faciliteter til også at kunne dyrke det sociale på de steder kommunen tilbyder.
- Kortere tid mellem bestilling og tildeling.
- Det skal gøres mere digitalt. Alle breve vedr. lokaletildeling skal afskaffes. Nøglekortsystemet på Sankt Annæ gymnasium virker mange gange ikke og giver instruktørerne store problemer med at komme ind. Noget skal ændres.
- Jeg kender ikke de nye regler for tildeling af lokaler. Men det ville være dejligt hvis man vidste at der var stor sandsynlighed for at vedblive med at være samme tider og lokale året efter, der hvor man bygger sin aftenskole op.
- Bedre lokaler til fx undervisning i orkesterspil

Administration

Spørgsmål 16: Er skolelederen

fuldtidsansat	deltidsansat
13	27
28 %	73 %

To respondenter har svaret at de er deltidsansat på 37 timer pr. uge. De er herefter talt med som fuldtidsansatte. To skoler har desuden svaret at man slet ikke har ansatte skoleledere. Alt arbejde er frivilligt.

Antal timers deltid pr. uge:

1-9 timer	10-19 timer	20-29 timer	30-36 timer
20	6	1	0

Spørgsmål 17: Har skolen udover skolelederen administrativt ansatte medarbejdere?

Ja	Nej
10	30
25 %	75 %

Hvis ja, hvor mange?

1-5 ansatte	6-10 ansatte	11-20 ansatte	over 20 ansatte
8	1	1	1

Spørgsmål 18: Har skolen et egentligt kontor?

Ja	Nej
18	22
45 %	55 %

Spørgsmål 19: Benytter skolen et edb-baseret administrationssystem?

Ja	Nej
25	15
63 %	38 %

Hvis ja, hvilket?

- 11 skoler anvender DOFO, heraf er 2 i gang med implementering

- 3 skoler anvender EP2000, heraf overgår den ene til DOFO sommeren 2009
- 5 skoler anvender egenudviklede systemer i Word/Excel
- 2 skoler anvender Summa Summarum

Derudover er der svaret følgende:

- Kender ikke navnet.
- EPwin
- www.dansk

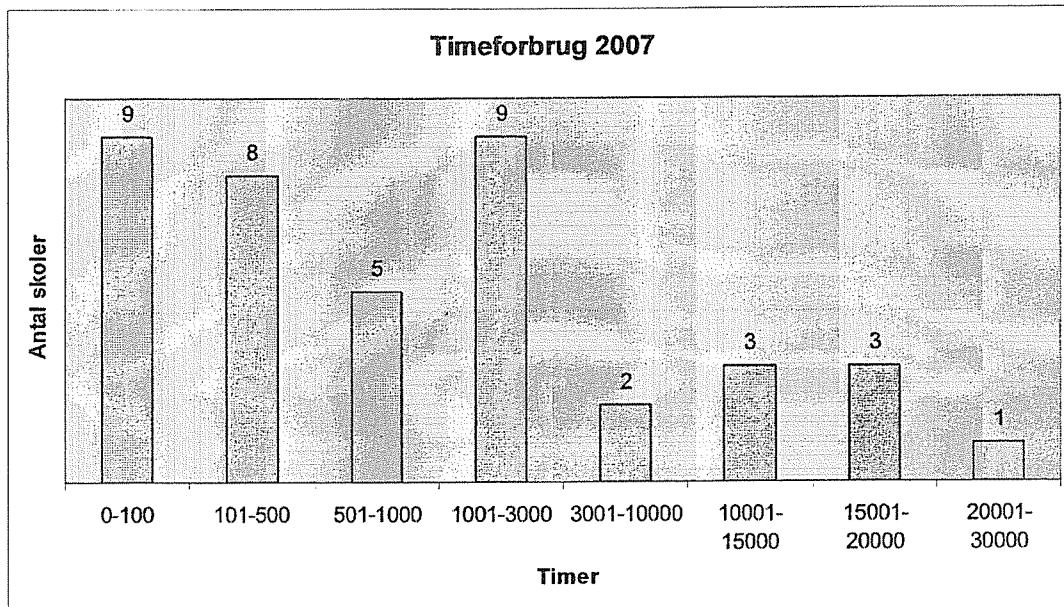
Spørgsmål 20: Har skolen en hjemmeside?

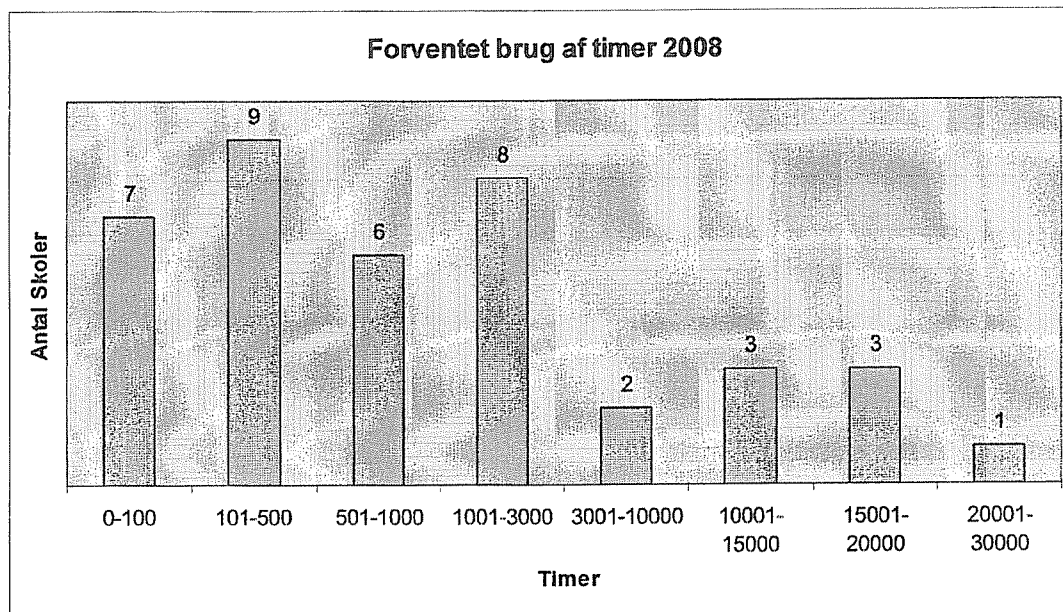
Ja	Nej
36	4
90 %	10 %

Spørgsmål 21: Giver skolen mulighed for online tilmelding og betaling af kursusgebyr?

Ja	Nej
21	19
53 %	48 %

Spørgsmål 22: Hvor mange gennemførte undervisningstimer havde skolen i hhv. 2007/2008?

Tilskud

Spørgsmål 23: Modtager skolen?

	Antal	%
Løntilskud	39	98 %
Lokaletilskud til egne eller lejede lokaler	26	65 %
Tilskud til pensionister, arbejdsledige, kontanthjælpsmodtagere og studerende	34	85 %

Spørgsmål 24: Hvilke tilskud har skolen mest gavn af? Skriv i prioriteret rækkefølge:

	Løntilskud	Tilskud til pensionister, arbejdsledige, kontanthjælpsmodtagere og studerende	Lokaletilskud
Prioritet 1	13	3	1
Prioritet 2	2	7	6
Prioritet 3	1	6	6

Det skal dog bemærkes, at en del skoler har tilføjet, at alle tre tilskud er væsentlige for at skolens økonomi hænger sammen.

Hvis andet, skriv venligst forslag:

- debatskabende aktivitet
- Tilskud til særligt indrettede lokaler
- Prioritet 1 og 2 er for denne skoles vedkommende sideordnet, d.v.s. både 1 og 2 er helt afgørende for skolen.
- Vi kunne ikke overleve hvis bare et af tilskuddene faldt fra
- Pea-tilskuddet gør at vi kan tilbyde gode priser til de studerende. Lokaletilskuddet oparbejder vi stadig til at matche virkeligheden (ny forening i vækst)

Markedsføring

Spørgsmål 25: Hvordan markedsfører skolen sine tilbud? (Sæt gerne flere krydser)

	Antal	%
Program	27	68
Hjemmeside	35	88
Annoncer	14	35
Flyers	21	53

Andet:

- breve til egne deltagere
- e-mail-liste til nuværende og tidligere deltagere.
- E-mails til egne deltagere
- mund-til-mund
- Hvis vi mangler medlemmer (musikere) har vi bedste resultater ved mund til mund metoden, men vi ser gode muligheder i hjemmesiden.
- e-mails til gamle kursister, samt mailingliste som vi laver løbende for folk som kontakter os.
- sender mail til deltagere fra foregående sæsoner
- mails, nyhedsmails
- Opslag i butikker, biblioteker, kulturhuse m.v. Opvisninger. Blad 4 gange årligt til medlemmer
- e mails til tidligere deltagere
- sms og e-mails
- Mails, brochurer, foredrag
- omfattende e-mails
- e-mail til mailingliste
- flyers på alle egnede opslagstavler

Spørgsmål 26: Har du forslag til andre muligheder, fx fælles markedsføring?

- fælles markedsføring via hjemmeside er målet
- guerilla marketing
- foldere, mere annoncering, e-mails
- Der bør gøres meget mere brug af de online annoncesteder. Topbanner, kultursteder osv. Og afdelingerne bør annoncere sammen.
- En fælles markedsføring på linie med de forskellige dag- og aftenskolers publikationer, ville være en fin ide
- Fællesportalen og fællesannonceringer
- Det ville være fint hvis der var en brochure (ligesom AOF eksempel) hvor alle foreninger kunne annoncere deres aktiviteter. Det ville sikkert gøre al de spændende aktiviteter rundt omkring i byen mere synlige.
- Annoncering via kommunens hjemmeside / fritid & Idræt
- Jeg så meget gerne at Københavns Kommune, tilsvarende de fleste andre kommuner, under sin kulturportal synliggør voksenundervisningstilbuddene til byens borgere.
- FÆLLES HJEMMESIDE
- Aftenskolernes samråd laver en fælles annoncerings og kommunikationsstrategi, gerne i samarbejde med Københavns Kommune.
- Fælles markedsføring med angivelse af specialiteter samt styrker.
- Fælles aftenskoleportal for København
- Vi vil gerne markedsføre os på hjemmesiden: Aftenskole.dk - hvem skal vi kontakte?
- Jungletrommer - at sørge for at der sker interessante ting på skolen. De nuværende deltagere er skolens bedste ambassadører.
- Nej vi henvender os til en speciel målgruppe og har derfor mere brug for at markedsføre os sammen med de andre lilleskoler
- fælles markedsføring: Så skulle det være en fælles hjemmeside/opslagsværk, hvor alle foreninger kunne findes /slås op efter lokalitet eller kursusvirksomhed og alle havde mulighed for en billedrig max 1 side præsentations side af foreningen og evt. derefter mulighed for at gå videre til egne hjemmesider.
- fælles markedsføring må være det bedste via aftenskolernes portal, men vi savner folk med faglig kunnen inden for EDB.
- nyhedsbreve
- Fælles markedsføring for skoler med relaterede udbud
- Ikke på stående fod - DOF tilbyder nogen markedsføring, om dette tilbud er relevant skal vi først have evalueret.
- Kultur- og fritidsforvaltningen kunne have en side med oplysninger og beskrivelser af de foreninger som forvaltningen har samarbejde med.

- Skolen vil i 2009 også markedsføre sig gennem annoncer og plakater på offentlige steder, hvor det er relevant i samarbejde med lokale aftenskole, f.eks. i forbindelse med foredrag.
- Hos os vil der altid være brug for særlig markedsføring til en særlig gruppe mennesker
- Man kunne også lave fælles mailinglister for at sende alle kommunens tilbud ud til alle mailinglister.
- Jeg tror så afgjort på synergieffekten gennem fælles markedsføring, f.eks. gennem kommende fællesportal: aftenskole.nu, understøttet af en PR-kampagne initieret af kommunen, evt. i samarbejde af Aftenskolernes Samråd, efter samme model som Odense og Ålborg Kommune netop har gennemført.
- Fællesprogrammer, måske husomdelt eller fælles annoncer i lokalaviserne
- Når programmerne kommer på gaden, er det en god ide, at gøre meget ud af at sætte fokus på og henvise til aftenskole.dk, så folk blive opmærksom på, at den findes.
- En fælles hjemmeside for alle oplysningsforbund i København, hvor man kan skrive et fag samt ex Østerbro evt. dag og tid og der så kommer en liste med tilbud, hvor man kan klikke sig ind på skolens hjemmeside derfra.
- centralt fremhæve det store udbyd af aftenskoler og hvad det betyder for København som by at bo i.

Skolens udfordringer

Spørgsmål 28: Hvad tror du bliver de største udfordringer for din skoles udvikling de næste 5 år?

- At få nye unge ældre til at tage udfordringen op efter os gamle. Folk i tresserne stiller andre velfærdskrav og komfortkrav. De er bedre vant.
- Den internationale krise.
- Lærernes aspiration og kompetence.
- At få egnede undervisningslokaler
- At få budgettet til at holde og fortsat kunne udbyde kurser til en fornuftig pris.
- Det bliver hvis finanskrisen sætter mere ind og hvis tilskuddene bliver mindre eller fjernes.
- Finde egnede instruktører/lærere og passende lokaler.
- Manglende søgning til kurset samt underskud i driften.
- Egnede lokaler til dans og musikundervisning.
- Med et kursus pr. halvår er kravene simple - opbygge en stabil organisation og deriblandt fastholde interessen fra deltagere; helst ikke for ofte genbesætte underviserstillingen da det erfaringsmæssigt er meget ressourcekrævende.
- At tilkæmpe sig bedre offentlig støtte herunder særlig økonomisk, så vilkårene kommer på højde med hvad de var engang.

- Med de nuværende pladsproblemer bliver det en udfordring at kunne levere de kurser, som bliver efterspurgt.
- Aftenskolen vil gerne udvikle sig og blive større, og det bliver en udfordring at finde en balance mellem størrelsen og sikringen af god kvalitet i undervisningen.
- tilskud - vi er afhængige af mange forskellige tilskud mange steder fra. Det er altid en udfordring.
- At få undervisningen til at fungere med metrobyggeplads udenfor vinduerne.
- Dette lyder lidt mærkeligt; men hos os er det helt store dilemma, at vi efter kommunalreformen har store tilgodehavender hos det offentlige i forhold til kompenserende specialundervisning og udlæg til befordring af handicappede. Dette stiller meget store krav til likviditet. Men lige på dette klage-område, er København som kommune den mindst problematiske.
- Vi vil rigtig gerne arbejde mere med unge og børn og især unge på ydre Nørrebro, vi er kommet i gang nu gennem summer camp og vil gerne arbejde meget mere på dette område, for at få flere unge ind i foreningen, men også for at prøve at gøre en forskel for de unge i dette område, og evt. hvis man kunne udvide det til andre belastede områder i København, ex Urbanplanen mm.
- Den stadige forringelse af løntilskuddet på grund af den valgte fordelingsmetode.
- At holde antallet af deltagere oppe og helst blive flere.
- At få økonomien til at hænge sammen.
- At tiltrække yngre deltagere, at aldersgennemsnittet sænkes.
- Evt. tab af tilskud/nedsat tilskud. Stigende husleje og andre omkostninger.
- Rekruttering af nye medlemmer.
- Udbredelse af interesse for den kulturelle værdi, der knytter sig til dansk folkedans.
- Den største udfordring handler om kvaliteten i undervisningen
 - udvikling af lærernes pædagogiske og faglige kompetencer
 - tidssvarende undervisningsfaciliteter
 - kursuspriser, der samtidig matcher lav- og mellemindkomstgrupper
- Kursusprisen for deltagerne er de seneste 10 år steget i en ganske betydelig større takt end den almindelige prisudvikling grundet det forholdsvise faldende tilskud. Denne udvikling har ramt aftenskolen på to fronter med en selvforstærkende effekt. For at afbøde prisudviklingen for kursisterne har aftenskolen iværksat rationaliseringer, eller effektiviseringer om man vil, herunder reduceret sine administrative og pædagogiske ressourcer. Og den prisudvikling som, på trods af dette forhold, har slået igennem har ført til en reduceret elevsøgning, der igen har ført til en lavere økonomisk dækningsgrad for aftenskolen, som igen må søges kompenseret med endnu højere kursuspriser. Derfor står aftenskolen i dag stort set uden et ressourcemæssigt overskud til pædagogisk udvikling end sige har nogen form for økonomisk mulighed for ret meget andet end den strengt nødvendige administrative indsats med et nødvendigt fokus på den rentable kursusvirksomhed.
I Københavns Kommune har man netop etableret en udviklingspulje, som i øvrigt symptomatisk nok er tilvejebragt via midler taget fra driftstilskuddet, men projektmidler baner ikke vejen for blivende forandringer i større mål og er under alle forhold problematisk for aften-

skolerne, da projekter forudsætningsvis kun finansierer sig selv samtidig med at dræne aftenskolens sparsomme ressourcer.

Under alle forhold vil den indledningsvis nævnte udvikling uundgåeligt føre til en markant polarisering med mange ganske små aftenskoler båret af frivillig arrangørindsats og i bedste fald ganske få store aftenskoler båret af økonomisk orientering og i bedste fald, hvis overhovedet, kun få mellemstore aftenskoler med speciel fagorientering båret af andre aktiviteter uden for folkeoplysningsområdet.

En bedre økonomi er nødvendig. Nuværende lov sætter grænser for løntilskuddet til aftenskolen. Men muligheden kunne ligge i, at kommunen stiller reelt velegnede lokaler til rådighed for voksenundervisningen og/eller giver et kraftigt løft i sit lokaletilskud til egne eller lejede lokaler, som i modsætning til nu afspejler de reelle omkostninger – ikke bare til den gennemførte undervisning, men til lokaleetableringen i sin helhed.

Nuværende lokalefordelingsordning under Fritid og Idræt gør ganske enkelt pædagogisk virksomhed umulig. Lokaler skal ansøges primo året, men svar foreligger først i sommerferien. Det umuliggør en seriøs kursusplanlægning. I tillæg hertil er aftenskolerne afskåret fra at kunne gøre brug af kommunens kulturhuse, og de lokaler som anvises i folkeskolerne er sjældent tilnærmelsesvis egnede for en nutidig voksenundervisning med sine manglende tilgang til AV-midler og materialeopbevaring, kopieringsmuligheder, kursistophold og -servicering, med inventar indrettet til børnestørrelse og for den sags skyld mangler mulighed for at kunne samle underviserne og dermed skabe et fagligt forum i lærerstaben osv.

- Finanskrisen
- At fastholde den nuværende antal med en tilpas fordeling mellem instrumenter.
- DE SMÅ TILSKUD
- At etablere mere indtægtsdækket virksomhed som et supplement til undervisningen.
- At få lokaler af en størrelse med udviklingsmuligheder så vi kan få større hold, mulighed for at samarbejde på tværs af tilbuddene.
- Rekruttering af bestyrelsesmedlemmer og leder.
- At få lokaler og tilskud til alle deltagere på ventelister, således at alle der ønsker det kan få en plads. Nu kommer ca. 20-30 procent på ventelister.
- Fastholdelse af deltagerne på trods af høje kursuspriser (tilskuddene udvikler sig ikke i takt med løn og andre omkostninger).
- medlems tilgang
- Fornyelse og fleksibilitet er vigtige faktorer - især når det gælder gruppen af yngre deltagere.
- At mange elever vil have mulighed for at flekse mellem hold(klippekort) og det giver loven ikke mulighed for. Vi overvejer derfor at lave en del hold som undervisning uden tilskud for at give denne mulighed.
- At sikre nok elever til at holde et stort udbyd af undervisningstimer.
- At overleve økonomisk, der bliver færre penge år for år trods flere elever.
- De faldende løntilskud hvert år.

- At forblive inden for foreningsregiet med de fordele men også snævre rammer man til tider står overfor. At skabe et højt undervisningsniveau også indenfor foreningsstrukturen.
At finde egnede lokaler til at vokse fra.
At integrere de muligheder der byder sig indenfor vores gren: hvor både handicapundervisning og kurser for børn er nye mulige projekter.

Fremtiden

Spørgsmål 29: Vil du være interesseret i at deltage i den efterfølgende workshop om Folkeoplysningsudvalgets fremtid?

Ja	Nej
26	14
65 %	35 %